

Aanwijzing voor de kandidaat

Als in een vraag staat dat je een hoofd- of kernconcept moet gebruiken, dan gebruik je in het antwoord die elementen uit de omschrijving van het hoofd- of kernconcept die nodig zijn om de vraag juist te kunnen beantwoorden.

Opgave 1 Lobby

Bij deze opgave horen de teksten 1 tot en met 3 uit het bronnenboekje.

Inleiding

Politici nemen besluiten die invloed hebben op burgers en organisaties. De belangen zijn vaak groot. Professionele lobbyisten kunnen door bijvoorbeeld organisaties ingehuurd worden om te proberen op de achtergrond invloed uit te oefenen op de besluiten. Deze opgave gaat over lobbyen, het werk van lobbyisten en politieke besluitvorming over lobbyen.

Gebruik tekst 1.

Er zijn verschillende theorieën en hypothesen ontwikkeld over de mate waarin media invloed hebben op mensen. Een voorbeeld van zo'n mediahypothese is de cultivatiehypothese.

In regel 28 tot en met 45 van tekst 1 geeft een lobbyist een verklaring voor het beeld dat mensen hebben van lobbyisten. In de verklaring is een stereotype te herkennen.

- 3p 1 Leg uit welke mediahypothese in deze verklaring te herkennen is. Gebruik in je uitleg:
- de naam van een mediahypothese;
 - een stereotype op grond van regel 28 tot en met 45 van tekst 1.

Gebruik tekst 1.

Uit tekst 1 blijkt dat de lobbyisten zelf een positiever beeld hebben van het werk van lobbyisten dan de doorsneeburger volgens hen heeft.

- 2p 2 Geef hier een verklaring voor. Gebruik in je verklaring:
- een omschrijving van het begrip referentiekader;
 - een voorbeeld uit tekst 1.

Gebruik regel 61 tot en met 69 van tekst 1.

In regel 66 tot en met 69 van tekst 1 staat “Zij die besluiten, hebben de macht. (...) De uiteindelijke stappen worden gezet door de regering. (...)” Er wordt een onderscheid gemaakt tussen twee soorten macht: formele macht en informele macht.

- 1p **3** Leg uit naar welk soort macht ‘zij die besluiten’ verwijst: formele of informele macht.

Gebruik regel 51 tot en met 69 van tekst 1.

Op basis van regel 51 tot en met 69 van tekst 1 kan gesteld worden dat lobbyisten net als ‘zij die besluiten’ macht hebben.

- 2p **4**
- Geef een omschrijving van het kernconcept macht. Gebruik in je omschrijving de woorden ‘doelstellingen’ en ‘handelingsmogelijkheden’.
 - Leg vervolgens met behulp van deze omschrijving uit dat lobbyisten net als ‘zij die besluiten’ macht hebben. Gebruik in je antwoord een machtsbron uit tekst 1.

Gebruik tekst 1.

- 5p **5** Leg uit dat er volgens de lobbyisten in tekst 1 bij de beïnvloeding van politici door lobbyisten sprake is van binding. Gebruik in je uitleg:
- het hoofdconcept binding;
 - twee typen bindingen;
 - bij beide typen bindingen een ander voorbeeld uit tekst 1.

Gebruik tekst 2.

Er bestaan verschillende theorieën over hoe de macht in de samenleving tussen verschillende groepen verdeeld is. Bij twee theorieën zijn voorbeelden uit tekst 2 te geven.

- 4p **6** Geef de naam en omschrijving van deze theorieën en geef bij elke theorie een voorbeeld uit tekst 2.

Gebruik tekst 3.

Als voorstellen in de initiatiefnota worden overgenomen en vastgelegd worden in een wet, dan kan het tot stand komen van die wet beschouwd worden als een voorbeeld van institutionalisering.

- 1p **7** Leg dit uit. Gebruik in je uitleg het kernconcept institutionalisering.

Gebruik tekst 3.

- 2p **8** Leg uit dat de voorstellen uit de initiatiefnota de sociale ongelijkheid kunnen verminderen. Gebruik in je uitleg:
- een voorbeeld uit tekst 3;
 - het kernconcept sociale ongelijkheid.

Gebruik tekst 3.

Er zijn verschillende visies op de wenselijkheid van politieke participatie, zoals de ontwikkelingsvisie en de instrumentele visie.

- 2p **9** Beredeneer dat in de voorstellen uit de initiatiefnota de instrumentele visie te herkennen is. Gebruik in je redenering een omschrijving van de instrumentele visie op politieke participatie.

Zie regel 29 tot en met 32 van tekst 3.

Of burgers actief zullen meepraten via internet, is onder andere afhankelijk van hun politieke socialisatie.

- 1p **10** Leg dit uit. Gebruik in je antwoord het kernconcept politieke socialisatie.

Zie regel 29 tot en met 32 van tekst 3.

De keuze om internetconsultaties in te voeren kan een ideologische keuze zijn.

- 1p **11** Geef aan waarom de keuze om internetconsultaties in te voeren een ideologische keuze kan zijn. Gebruik in je antwoord het kernconcept ideologie.